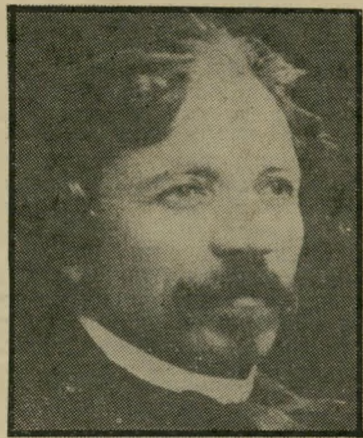

(המשך ממעור 77)

פריי, לא מדברים שפה אחרת חוץ לפי לנית, תומכים בעיתון, רזוא גרושה, שונאים יהודים ומסיעים כהרם נגדם - יהודים כאלה אינם חידוש. כבר מכירים אותם פה ואין מהשיבבים אותם כלל כיהודים. אלה אינם יהודים ואינם פולנים, אלא מיני טומטומים ואנדרוגינוסים... שיינה-שינדל, אשתו של מנחם-מנדל אינה נושאת על כתפיה את נטל משא העולם. רגליה ניצבות עמוק במציאות והיא עונה לו באחד ממכתביה: "אתה רשאי לחשוב לך, מגדל, שאני אשה, אך איכשהו לא מסתדר כמותי שיש אנשים, ריקים ובטלנים שמנה כראשם לקרוא את מיכתבך ועוד ללקק מהם את האצבעות בזמן שאנו קבורים עשר אמות באדמה..."

שדום עדיכם, פולנים בני דת משה...

מסתבר, כנראה, שאלה המשלמים לך על כתיבתך - מסרגנים' לך זאת לא בלב שלם כל-כך. הם מתיישרים להם כדעתם ולוקחים ושולחים לי כדואר, בצרור, בלי שום פתק, אלא סתם-כך, שטר של מאה, חדש בתכלית, מורשר, שזה עתה יצא מתחת למחט... את מיכתביה מרצפת שיינה-שינדל באימרות פיה של אמה, בנוסח: "שהציפור יש לה קו, הפרה יש לה רפת, הכלב יש לו חצר, רק האדם, לא עלינו, לא יכול למצוא לעצמו מקום-מנוחה..."

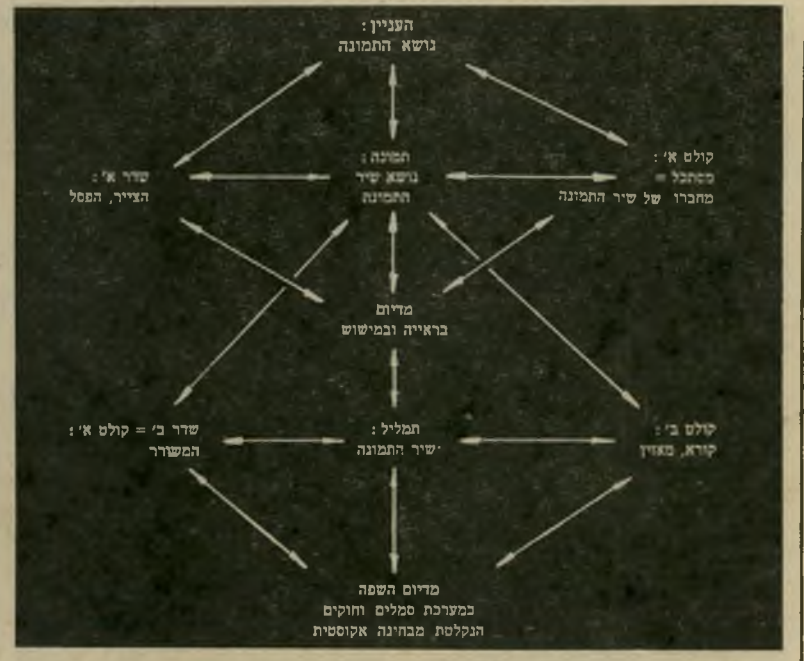
בהדרגה מתחיל מנחם-מנדל לעסוק בצינונות ובתכניה, כשהוא נותן לשיינה-שינדל תמונת-מצב על המדינאים הציננים: "החתיכת ארץ-ישראל קטנה, אלו שבשמים, יש לנו - והרי גם כן - הפיטי ראי - צרות, עם אנודות, עם מיפלגות, עם סכסוכים, עם קפזות, עם אינטרי-נות, עם להכעסי'ים, עם מחלוקות! מאז מות הרצל וכרוננו לברכה לא יכולים להתחלק ביניהם... עכשיו מתכוננים לקונגרס האחד-עשר בווינה בספקנות גדולה! נורדאו, אומרים לא יהיה בקונגרס, וקני' גרם בלי נורדאו הרי זה כמו ימים נוראים פלי חזן..." ובצינעה רבה מסביר מנחם-מנדל לרעייתו החסודה: "כפי ששמרתי-לב מאז שאני משתמש ליד הפוליטיקה, הרי המלכים בכל מקום רודף-שלומי"

ניקים, ובני המלכים - בעד מילחמה... אילו, חלילה, פראנקי-יוסף לא היה, היה כן-המלך פראנקי-פרידריך מבשל כבר מוזון דיסה... יש אלהים בעולם, שומר יש-ראל, מאריך הוא שנותיהם של המלכים כרי כך, עד שבני-המלכים, כשהם עולים על כיסא המלוכה, הופכים הם כבר בעצמם למלכים. את מבינה או לא? האב המלך רודף-שלומיניק, הבן - יונקר... במערכת הפוליטיקה הבינלאומית, כפי שהיא משתקפת למנחם-מנדל מבעד לדי-ווחי-העיתון, הוא מחפש פיתרון של ממש למצוקת יהודי מיוחד-אירופה. הוא כמו לוקה בתימונת הרצל, שאף הוא היה עיתונאי בתקופה שקדמה לכתובת מדינת היהודים: "אני נושא אתי תוכנית גמורה וממשלמת בשביל ארץ-ישראל, נדולה לאין ערוך וטובה לאין ערוך מאותה תוכנית שכתבתי לך כאשר לאנגולה. ארץ-ישי-ראל, את מבינה אותי, איננה אנגולה, אנגולה היא אנגולה וארץ-ישראל היא ארץ-ישראל... ואכן, מנחם-מנדל נוסע לקונגרס הצינני ה-11, שנערך בווינה. והוא מתאר את גלריית המנהיגים של הצינונות: "הראש וראשון, הנשיא, כלומר, צריך להיות לדעתי לא אחר מאשר מכס נורדאו. הוא הלא בכל זאת אדם בעל פתחורפה, את מבינה אותי, שאגת-ארי. כשהוא מדבר, אומרים, הקירות רועדים ופיו מפיץ מרגליות. ולסגן הנשיא ראוי לדעתי לבחור כוולפסון. דודו וולפסון הוא יהודי, את מבינה אותי, בעל הדרת-פנים. דומה משהו לד"ר הרצל עליו השלום ובעל-בית נאה ג'יפן... כאשר למיניסטר, גם כן אין לי דאגה. אין צורך דומני במיניסטר לענייני-פנים טוב יותר מאישי-קוני. אדם בעל אוזני!... אמת, הדוקטור צ'לנוב יכול היה להיות גם כן מיניסטר לא רע, אבל הוא אדם רך מדי. הוא מתאים רק לדיפי-לומאט. איתו הייתי עושה למיניסטר לענייני-חוץ, אלמלא היה סוקולוב. סוקולוב עדיף. סוקולוב הוא בעל-לשון, מדבר בכל השפות, ולשון-הקודש - כמו מים. ולמיניסטר החינוך מתאים ד"ר שמריהו ליוו. הוא בחמש אצבעותיו יסד טכניון בארץ-ישראל... ולמיניסטר תחבורה - גולדברג, איסק גולדברג מווינה..."

ומספר מנחם-מנדל על אחד העיתונאים: "אינני מכונה כבר כפיו בשום שם אחר חוץ מתיאודור מנדל, או מנחם הרצל... ומנחם-מנדל מספר לרעייתו את הקורות אותו בקונגרס: "להיות הנני בווינה ביר נתיים, אבל טוב לי כמו בארץ-ישראל. דבר של מזה בכך, יהודים מסתובבים פה בראש הצינונות עם מגן-דוד בדש הבנה, מדברים בלשון-הקודש בכל הרחובות ומתנשקים להם וגם אני בתוכם..." וכאן מגיע מנחם-מנדל לתגליתו הגדולה, ושלוש ערכים מעיד בכך על עצמו כסופר גדול, אם מתוך מאות צירים צעירים בקונגרס זה הוא מבחין בדמות אחת, חוץ מאשר ההנהגה, ומתאר אותה. וכך כותב מנחם-מנדל לוונגו: "יש פה דלגאט אחד, נדמה מאדסה, איש חביב זהב, ז'בטינסקי קוראים לו, אבל שמו ולאדמיר. שם אומנם נדמי, אכן איזה יהודי חם! אש להבה! עודו בחורר ציף, דם וחלב! או הז'בטינסקי הזה, ולאדמיר כלומר, כשהוא נעמד ומתחיל

ואשתו. הוא ספק עיתונאי ספק סופר, המעביר זמנו בחוצותיה של סייגון, בעוד שהיא שוקעת בעולם המסוממים של ניר יורק ועובדת בסרטים פורנוגרפיים. שני הם מבצעים עיסקת-סמים, המתחילה בסייגון ומסתיימת במוד בגבול מכסיקו. מסע האימה הוא מסע של דור לעבר המחשכים, האימה והצלמות. זה מסע הר אימה של דור שנלכד במילחמה לא לו. בארץ המוגדרת בספר במילים: "אני אהב את הארץ הזאת, בשבילי היא אי-ננה חור-התחת של העולם. הזדקנתי כאן, בוא-רב. עכשיו, כשאני, איכל החשוב רק על מזמרים שכמוך במקום הזה...". התיאור של ויאט-נאם המסוממת והמופ"צצת מחריר לעתים. מה עוד, שתיאור זה עשוי בלשון סלנגית, שאינה מחפשת פשרות או מחבואים בניסוחים מילוליים. זה ספר מריר, המתאר את הבור שארצות-הברית הפילה לתוכו את בניה. ספר זה זכה בפרס הלאומי של אמריקה ב-1976.

כתבי-עת שיר התמונה עיונים בחינוך הוא כתבי-עת לעיון ולמחקר קר בחינוך המוצא לאור על-ידי בית-הספר לחינוך של אוניברסיטת חיפה... כתבי-עת זה בוחן בעיניים מדעיות בעיות של מערכת החינוך ובעיות תיאורטיות של החינוך. קשת הנושאים מקיפה את השאלות: האם משפיעות ציפיות המורים על

העברת שיר בכלים אודיו-ויזואליים, אלא אלוהי כנעו בסופה... / ויאסרוהו ברצועות של תפילין...

שלו: "כבר יהיו מוכרחים לבוא אלי, לתוכניתי זאת אימרת..." מנחם מנדל בוורשה מהווה עוד הוכחה גיזחת לעוצמתה של ספרות טובה. ובדרך גיזחת לעוצמתה של ספרות טובה. ובדרך מה ליצירות אחרות של שלום עליכם, שהפכו לפרק במיטב הקלסיקה העולמית (רק באחרונה תורגם מוטל בן פייסי החזן לפאנית, וזכה להדים רבים). הרי שגם ספר זה נימנה על העידית שביצירות שלום עליכם. שאלו החל לתרגם בשנים האחרונות המתרגם אריה אהרונז, כימעט בלא סיוע ציבורי כלשהו.

תרגום הספר מסע האימה, שראה אור החור דש, הוא תרגום לעברית של הרומן הר אמריקאי הנודע DOG SOLDIERS, שראה אור לפני כמה שנים. עילתו מתרחשת הן בארצות-הברית והן בהובותיה וסימטותיה של סייגון. הנפי שות המרכזיות של הספר הזה הינם בעל

נא את צו עומר